

**USTAVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o zahtjevu gradonačelnika Grada Sarajeva za zaštitu prava na lokalnu samoupravu u odnosu na Zakon o imovini Kantona Sarajevo, na osnovu člana IV.C.10.(3) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine u vezi Amandmana XCVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, nakon provedene javne rasprave na sjednici održanoj dana 26. januara 2010. godine, donio je

PRESUDU

Utvrđuje se da je odredbama čl. 2., 3., 4. i 5. Zakona o imovini Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 6/97) povrijeđeno pravo Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu.

Presudu objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH" i "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

OBRAZLOŽENJE

Gradonačelnik Grada Sarajeva (u daljnjem tekstu: podnosilac zahtjeva), podnio je Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud Federacije), zahtjev za zaštitu prava na lokalnu samoupravu u vezi Zakona o imovini Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Zakon o imovini). U zahtjevu je navedeno, da je odredbama čl. 2., 3., 4., 5. i 10. Zakona o imovini povrijeđeno pravo Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu, što proizilazi iz Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, Ustava Kantona Sarajevo i Evropske povelje o lokalnoj samoupravi koja je sastavni dio zakonodavstva Bosne i Hercegovine. Tako je u Evropskoj povelji o lokalnoj samoupravi navedeno, da lokalne vlasti u skladu sa ekonomskom politikom zemlje na odgovarajući način imaju vlastite izvore finansiranja i da mogu slobodno raspolagati sa tim sredstvima, član 9. tačka 1, te pravo i obavezu, da lokalne vlasti budu konsultovane u najvećoj mogućoj mjeri u svim stvarima koje ih se direktno tiču, član 4. tačka 6.

Kad je u pitanju Ustav Federacije Bosne i Hercegovine podnosilac zahtjeva navodi da je Grad Sarajevo glavni grad Kantona, Federacije Bosne i Hercegovine, a prema Ustavu Bosne i Hercegovine, glavni grad Bosne i Hercegovine. Ističe, da je Amandmanom XVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine propisano, da se za područje dvije ili više općina koje su urbano i teritorijalno povezane svakodnevnim potrebama građana, formira Grad kao jedinica lokalne samouprave, a da je Amandmanom XXVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine propisano, da će Ustavom Kantona biti uređeno koje općine ulaze u sastav Grada Sarajeva. Amandmanom I na Ustav Kantona Sarajevo propisan je teritorijalni obuhvat Grada, te određeno da se nadležnost i unutrašnja organizacija Grada Sarajeva uređuje Statutom Grada Sarajeva. Iz tih razloga Statutom Grada Sarajeva pored ostalog, uređeno je i pitanje prihoda i imovine Grada Sarajeva shodno ustavnim određenjima, međutim pitanje imovine nije stvarno riješeno, jer Kanton Sarajevo postupa na sasvim drugačiji način. Konkretno, podnosilac zahtjeva navodi da je Zakonom o imovini Kantona Sarajevo, Kanton Sarajevo u potpunosti preuzeo imovinu Grada na području Kantona kao i u drugim područjima gdje je Grad posjedovao imovinu sa obrazloženjem, da je cilj zaštititi imovinu Grada Sarajeva, imajući u vidu da je Grad, prestao da postoji kao pravni subjekt i da je ta imovina sa kojom je raspolagano ostala bez pravne zaštite. Podnosilac zahtjeva tvrdi, da je takva konstatacija neodrživa, da je suprotna Evropskoj povelji o lokalnoj samoupravi, te odredbama Ustava Bosne i Hercegovine i Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Zbog svega navedenog ističe, da je Kanton Sarajevo povrijedio pravo na lokalnu samoupravu Grada Sarajeva i to odredbama čl. 2., 3., 4., 5. i 10. Zakona o imovini. Predlaže, da Ustavni sud Federacije nakon provedene javne rasprave utvrdi da je povrijeđeno pravo na lokalnu samoupravu Grada Sarajeva od strane Kantona Sarajeva.

U odgovoru na podneseni zahtjev od 21.10.2009. godine, koji je Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo, dostavila Ustavnom sudu Federacije navedeno je, da je donošenjem Ustava Kantona Sarajevo, (Ustav donesen 11.03.'96. godine), na području Kantona Sarajevo prestalo funkcionisanje Grada Sarajeva. Ovakvo pravno rješenje je u skladu sa članom 14. Zakona o federalnim jedinicama - kantonima ("Službene novine Federacije BiH", broj 9/96), jer Kanton Sarajevo u svom sastavu nema Grada Sarajeva, kao posebne teritorijalne jedinice. Navodi, da je Zakon o imovini utvrdio da je Kanton Sarajevo pravni nasljednik Grada Sarajeva u imovini i imovinskim pravima, da preuzima prava i obaveze Grada koje proističu iz imovinsko pravnih odnosa i da Kanton preuzima u potpunosti imovinu Grada na području Kantona kao i na drugim područjima gdje je Grad posjedovao imovinu. Tu imovinu čine pokretne i nepokretne stvari, prava i novčana

sredstva stečena kupovinom ili na drugi način, ali da će se to privremeno primjenjivati dok Federacija Bosne i Hercegovine i Bosna i Hercegovina ne donesu odgovarajuće zakone o imovini. Navode, da Grad Sarajevo kao nova jedinica lokalne samouprave nije pravni nasljednik prijeratnog Grada Sarajeva, ne obuhvata istu teritoriju prijeratnog Grada Sarajeva, nego samo četiri općine, pa iz tih razloga ne može biti pravni nasljednik nekadašnjih 10 općina. Ističu, da imovina nove jedinice lokalne samouprave u Kantonu Sarajevo može biti samo ona imovina koju steknu poslije osnivanja. Imovina koja je preuzeta Zakonom o imovini je imovina koju je Grad Sarajevo imao kada je u svom sastavu imao 10 općina, te da je veći dio te imovine pripadao Gradu Sarajevu na osnovu dogovora općina koje su se nalazile u njegovom sastavu. Pored navedenog napominju, da je Zakon o imovini cijenio Ustavni sud Federacije i da je svojom Presudom broj U- 4/97 od 22.7.1997. godine utvrdio, da je Zakon u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Kad je u pitanju član 10. Zakona o imovini, Vlada Kantona Sarajevo donijela je Uredbu o evidenciji imovine Kantona Sarajevo, prema kojoj evidenciju imovine vrše pravna lica i drugi organi kojima je povjereno korištenje imovine Kantona iz čl. 2., 3., 4., 5., 6. i 7. Zakona. Na osnovu te evidencije, vodi se jedinstvena evidencija imovine Kantona Sarajevo po subjektima u Odjeljenju za dokumentaciju u Ministarstvu prostornog uređenja i zaštite okoliša. Imajući u vidu da se radi o zahtjevu odnosno o već presuđenoj stvari, smatraju da se zahtjev Grada Sarajeva za zaštitu prava na lokalnu samoupravu treba odbiti.

Nakon provedenih procesnih radnji i održane javne rasprave, na kojoj je podnosilac zahtjeva ostao kod svojih navoda, a predstavnici Kantona Sarajevo su osim iznesenog na odgovor na podneseni zahtjev naveli, da se radi o presuđenoj stvari, i da Grad Sarajevo nema aktivni legitimitet u ovom ustavno-sudskom predmetu.

Ustavni sud Federacije je u okviru postavljenog zahtjeva odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Pri razmatranju ovog zahtjeva, pošlo se od odredbi Ustava Bosne i Hercegovine i Ustava Federacije Bosne i Hercegovine koji su još 1994. i 1995. godine utvrdili, da je Sarajevo glavni grad Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno glavni grad Bosne i Hercegovine. Prema tome, ustavnim određenjem utvrđen je pravni subjektivitet, koji Kanton Sarajevo ne može u postupku zaštite prava na lokalnu samoupravu dovesti u pitanje. Pri razmatranju ovog zahtjeva, a polazeći od već navedenih činjenica, potrebno je imati u vidu odredbe Amandmana XVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, koje se odnose na "gradske vlasti". U njima je propisano "da se formira grad kao jedinica lokalne uprave i samouprave u skladu sa zakonom". Ova ustavna odredba donesena je skoro godinu dana prije donošenja Zakona o imovini. Ona se odnosi na "gradske vlasti" što neosporno podrazumijeva da se, prije svih ostalih gradova odnosi baš na Grad Sarajevo. Ovom ustavnom odredbom se pored ostalog normiraju nadležnosti grada i njegovi prihodi uz izričitu konstataciju, da je grad "jedinica lokalne uprave i samouprave".

U ovakvoj pravnoj situaciji Skupština Kantona Sarajevo je trebala Grad Sarajevo tretirati kao jedinicu lokalne samouprave, a onda voditi računa i o Evropskoj povelji o lokalnoj samoupravi koju su već od 1994. godine dužni poštovati svi subjekti u Federaciji Bosne i Hercegovine, jer međunarodni ugovori i drugi sporazumi koji su na snazi u Federaciji Bosne i Hercegovine, te opća pravila međunarodnog prava, čine dio zakonodavstva Federacije Bosne i Hercegovine, (član VII.3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine). Pored toga, treba imati u vidu Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 49/06), gdje je članom 58. stav 2. regulisano "da su kantoni dužni usaglasiti svoje zakone sa ovim Zakonom, te izvršiti prijenos poslova i nadležnosti, kao i odgovornosti dodijeljenih jedinicama lokalne samouprave ovim Zakonom, u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu" (Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine stupio na snagu 7.9.2006. godine), što u konkretnom slučaju, Kanton Sarajevo nije izvršio. Zbog svega naprijed navedenog, potrebno je istaći, da materija koja je regulisana Zakonom o imovini treba biti ponovno predmet zakonodavne aktivnosti Kantona Sarajevo, uz aktivno sudjelovanje podnosioca zahtjeva i općina u sastavu Grada Sarajeva. Cilj je iznalaženje kvalitetnih rješenja pri čemu bi svaki nivo vlasti raspolagao sa imovinom neophodnom za vršenje svojih ustavnih i zakonskih nadležnosti. S obzirom na postojanje i istek zakonskog roka za usaglašavanje Zakona o imovini sa Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, a pri tome imajući u vidu aktivnosti oko popisa i raspodjele državne imovine koja je u toku u Bosni i Hercegovini, Ustavni sud Federacije nije konkretizovao rok za usaglašavanje ovog Zakona.

Sud se nije upuštao u ocjenu sadržaja Zakona o imovini, s obzirom, da je utvrdio povredu prava na lokalnu samoupravu proceduralnog karaktera u odnosu na Grad Sarajevo. Odredba člana 10. Zakona o imovini je osnov za donošenje provedbenog propisa, kojim će se utvrditi način evidentiranja imovine, u konkretnom slučaju Uredbe o evidentiranju imovine Kantona Sarajevo i određuju organi za evidentiranje imovine, a ne raspolaganje imovinom.

Prigovor predstavnika Kantona Sarajevo, da se radi o presuđenoj stvari i da Grad Sarajevo nema aktivni legitimitet nisu osnovani iz razloga, što je Ustavni sud Federacije povodom zahtjeva zamjenika Premijera Federacije Bosne i Hercegovine za ocjenu ustavnosti Zakona o imovini, svojom Presudom broj U-4/97 od 22.7.1997. godine koja je objavljena u "Službenim novinama Federacije BiH", broj 20/98" utvrdio, da je Zakon o imovini u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Međutim, u ovom ustavno-sudskom predmetu odnosno u konkretnom slučaju, radi se o zaštiti prava na lokalnu samoupravu. Grad Sarajevo kao jedinica lokalne samouprave nalazi se u Kantonu Sarajevo, pa je neosporno da ima pravni interes za pokretanje postupka za zaštitu prava na lokalnu samoupravu, jer Zakon o imovini tretira imovinu koja se nalazi i na teritoriji Grada Sarajeva.

S obzirom na navedeno riješeno je kao u izreci ove Presude.

Ovu Presudu Ustavni sud Federacije donio je jednoglasno, u sastavu: mr. Kata Senjak, predsjednica Suda, Sead Bahtijarević, mr. Ranka Cvijić, Domin Malbašić, Aleksandra Martinović i mr. Faris Vehabović, sudije Suda.

Broj U-18/09
26. januara 2010. godine
Sarajevo

Predsjednica
Ustavnog suda Federacije BiH
Mr. **Kata Senjak**, s. r.